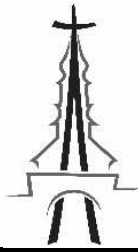

Budavári Hírmondó

Budavári Evangélikus Egyházközség Hírlevele

XXII. évfolyam 2017/2. szám Püünkösöd

„A Szentlelket olyannak kell megismernünk és hinnünk, amilyenek maga mondja magát. E szerint ő nem a harag és rettentés Lelke, hanem kegyelem és vigasztalás Lelke. Így az egész Szentháromság csupa kegyelem. A Fiú azzal vigasztal, hogy könyörög a Szentlélekért, az Atya meg azzal, hogy adja a Szentlelket, a Szentlélek pedig maga a Vigasztaló.”

Luther Márton: Jer, örvendjünk, keresztyének!

„De keressétek először az ő országát és igazságát.”
(Mt 6,33)

Mire jó a Szentlélek?

A Szentlélek felfedi előttünk a kincset! Krisztus megszerezte számunkra a kincset szenvedésével, halálával, feltámadásával. De ha ez a cselekedet rejtve maradna, úgy, hogy senki sem tud róla, akkor hiábavaló volna és kárba veszne.

A Szentlélek hív személyesen Jézushoz! Hiszem, hogy saját eszemmel és erőmmel nem tudnék Jézus Krisztusban, az én Uramban hinni, sem őhozzá eljutni, hanem a Szentlélek hívott el engem az evangélium által.

A Szentlélek életre kelti bennünk az ígét! Ha a Szentlélek nem hirdeti, és nem kelti életre az ígét a szívben, hogy megragadja azt, akkor az kárba vész.

A Szentlélek bizonyosságot ad nekünk! A Szentlélek nem szkeptikus! Szívünkbe nem kérdéses dolgokat és sejtéseket írt. Sziklaszilárd kijelentései bizonyosabbak és erőteljesebbek magánál az életnél és minden tapasztalatnál.

A Szentlélek hitet ad és formál minket! Kereszténynek lenni annyi, mint az evangéliumhoz ragaszkodni és Krisztusban hinni. Ez a hit hozza meg a bűnök bocsánatát és Isten kegyelmét. Ez pedig csakis a Szentlélekből fakad, aki pedig az ige által támasztja, a mi hozzájárulásunk és közreműködésünk nélkül. (Legfeljebb) hagyja magát formálni és alakítani a Szentlélektől, ahogyan agyagból készíti az edényt a fazekas.

A Szentlélek szabadságra vezet! A szabad szeretetre való kedvet egyedül a Szentlélek olthatja a szívbe.

A Szentlélek vigasztal, erősít, megtart! Az olyan ember, aki Krisztusban hisz és megvallja hitét, a világ részéről sok bántalmat és háborgatást szenved. Ám a Szentlélek mellette áll, vigasztalja és erősíti, és derűs szívet ad neki. Nem hagy minket magunkra.

A Szentlélek megszentel minket! Ez az, aminek állandóan történnie kell, és soha nem szűnhet meg. A teremtés ugyanis már mögöttünk van, a megváltás is elvégzett, de a Szentlélek szüntelenül végzi munkáját az ítélet napjáig, és arra rendeli a gyülekezetet a földön, hogy általa mondjon és cselekedjék mindent. Hiszen keresztyén egyházát nem gyűjtötte még egybe, a bűnbocsánat osztását sem fejezte be még. Abban hiszünk tehát, aki napról napra vonz minket az ígével, és hitünket adja, növeli és erősíti az ígével és bűnbocsánattal.

Szentlélek nélkül zavarosban maradunk!

A Szentlélek arra törekszik, hogy elvonja az embert a valóságnak indulataink szerint való értékelésétől. Mi hát az egész emberi nemzetség Szentlélek nélkül, hacsak nem a sátán birodalma, vagyis zavaros és sötét dolgok káosza? Ki-kí döntse el tehát, hogy szüksége van-e Szentlélekre ahhoz, hogy keresztyénnyé lehessen.

Jöjj el, újjáteremtő és megszentelő Szentlélek!
Ámen.

Idézetek Csak Krisztus legyen Mesterünk
500 idézet Luther Márton írásaiból a reformáció 500.
évfordulójára c. könyvből

A pünkösdi rózsza – vagy az égi, szent láng?

Pünkösöd ünnepének egyházi jellege sokkal kisebb, mint karácsonyé vagy húsvété. Inkább a szabadban, mint a templomban töltjük, és több teret adunk a népi hagyományok elevenen tartására, mint az igehallgatásra és a Lélekért való esedezésre. Pedig személyes életünkben is, de egyházi, gyülekezeti létünkben is nagy szükség lenne arra, hogy megerősödjön az Isten Lelke utáni vágy és buzgó imádság. S Isten Lelkének mozdító, belülről ható erejét megtapasztalva megbátorodjunk.

Tudjuk a tényeket: Pentékoszté – a Húsvét utáni 50. nap. A félénk, bizonytalan tanítványok visszahúzódtak, igyekeztek soraikat rendezni, és Júdás hiányát Mátyás apostollá választásával pótolták. A „szervezeti” rendeződésen túl nem volt bátorságuk, sem az induláshoz, sem a szavakhoz. De amikor *„hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, majd valami lángnyelvek jelentek meg előttük”*, akkor lehullt a félelem és a bizonytalanság leple, és elindult a MISSZIÓ, a feltámadott Krisztusról szóló örömhír terjesztése, s ezzel együtt a gyülekezet növekedése. (v.ö.: *ApCsel 1-2. fejelet*.)

De vajon nem lenne-e szükségünk újra és újra erre az indító erőre, a Szentlélekre? De bizony, igen. Mert tele vagyunk mi is bizonytalansággal, félelemmel, tanácstalansággal.

Mi talán nem azért aggódunk, mint az első apostolok, hogy Jézus mennybemenetele után árván maradnak. De félünk attól, hogy mit hoz a holnap? Nem veszítjük-e el ősi, tradicionális értékeinket? Nem szippant-e be a fogyasztói örület, és az élménytársadalom hedonizmusa közben nem lesz-e lényegtelen a hit és a szeretet? Nem sodorják-e el kultúránkat a migránsok, vagy nem válunk-e teljesen feleslegessé emberi gondolkodásunkkal és felelősségvállalásunkkal a technizált világunk robotjai miatt. Lesz-e kenyér, tiszta víz és levegő? S mit tegyünk aggodalmaink közben?

Először is vissza kellene húzódnunk a „házba”. Ahogy a tanítványok is megtalálták a bizonytalanságukban azt a jeruzsálemi felsőházat, emeleti termet, ahol összegyülekeztek – a hagyomány szerint az utolsó vacsora is itt volt –, úgy kellene nekünk is rátalálnunk újra a templomra és a gyülekezet közösségére. Mert a bevásárló központok aulájában hallgatott halk zene nem a Szentlélek erejét fogja közvetíteni nekünk! Nagyobb gondot kellene fordítani arra, hogy együtt legyünk! Nem csak virtuálisan, hanem valóságosan az ige körül. Nem csak ráérős óráinkban, hanem rendszeresen, áldozatot is hozva az együttlétért.

A tanítványok a „felső szobában” egy lélekkel vettek részt az imádkozásban. Így, látva a belső bizonytalanságainkat csak arra tudok mindenkit

hívni, hogy kapcsolódjon be az imádkozásba. Az imádkozás szolgálat. És az is végezheti, akinek nincs máshoz már ereje. Nemcsak az imakör közösségébe lehet bekapcsolódni! Gyülekezetünkben kidolgoztunk egy egyénileg vagy családirag használható esti áhítatot. Ez a honlapunkról is elérhető: <http://budavar.lutheran.hu/imaszolglat>. Az lenne jó, ha a gyülekezetünkhöz tartozók hetente egyszer otthonaikban egyidőben imádkoznának! Ne röstelljünk akár családtagokat, akár ismerősöket erre bátorítani. És hiszem, hogy a gyülekezetbe való „visszahúzódnás” és az imádság megtermi a gyümölcsöt. És Isten nem hagy bennünket válasz nélkül, megújult életből fakadó küldetésekre indít:

Küldetésem – az aktívabb gyülekezeti szolgálat. Sokféle feladat van a gyülekezeten belül az egyszerű kétkezi munkától a lelki szolgálatokig.

Küldetésem – a családi élet! A családomban felvállalt tudatos keresztyén családfői vagy édesanyai szolgálattal, a gyermekek Bibliaismeretben való elmélyítésével, az imádkozásra való tanítással, a gyülekezet közösségébe való bevezetésével, példaadással, és az értékrendjük formálásával lesznek igazán tanúvá. (Hiszem, hogy ma a keresztyén családfőre is igaz, amit Pál *1Tim 3,4*-ben ír!)

Küldetésem – a szeretet gyakorlása! Azt láthatjuk, hogy individualista világunkban a szeretet közvetlen megnyilvánulásai kiveszőben vannak. A gyülekezet közössége lehet az a hely, ahol a magányosnak oldódik a magánya, a nélkülöző vagy szükségét szenvedő (jómódban élő gyermek is rászorulhat korrepetálásra vagy egyszerűen odafigyelésre!) segítséget talál. A keresztyének lehetnek azok, akik nem félnek a felelősségtől, a családi élet és a gyermekvállalástól feladataitól. Mert csak ott van igazi szeretet, ahol áldozatvállalás is van.

Küldetésem van – arra, hogy másokat megszólítsak! Ha gyülekezetünk minden aktív tagja látogatásával, buzdításával, szeretetével és segítségével évente csupán egy valakit vonzana a gyülekezet aktív közösségébe, akkor jelentős létszámbeli növekedést tapasztalhatnánk, tudva, hogy ez nem szervezés kérdése, hanem a Lélek ajándéka.

Küldetésem van – a világ felé. Tehát az élő gyülekezet nem él izoláltan. Nyitottságával, társadalmi felelősségvállalásával lehet kisugárzása és hatása azok felé is, akik nem tagjai az egyháznak, és nem hívők.

Pünkösöd nyár elején van. Ilyenkor inkább a szabadságra szoktunk készülni, és a fárasztó munkaév után – nem tagadom – nekem is jól fog esni egy kis pihenés. De a Szentlélek Isten késztesen bennünket arra, hogy a küldetésünkben erősödjünk.

Bence Imre

Lelkészi jelentés a 2016. évről

„Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet!”
(Ézs 40,1)

Szeretett Testvéreim!

A 2016. év igéje azt az Istent állította elénk, aki, mint az édesanya a gyermekét, vigasztal bennünket. Sok feladatot kellett elvégeznünk, de még a veszteségeink terhét hordozva is megtapasztalhattuk az ÚR jelenlétét. Három nagy feladatra kellett koncentrálni: a lelkészválasztás lebonyolítása, a műemléképület teljes rekonstrukciója és az állami Reformációi Emlékbizottság által kezdeményezett és támogatott új orgona felépítése.

Istentiszteleti életünk az elmúlt évben változatlan rendben és színességben zajlott. A 9.00 órás családiasabb, mint Budagyöngyén, a 11.00 órákor kezdődő több a vendég. A PAX TV nézőihez ez az istentisztelet jut el. Az esti istentiszteletek látogatottsága emelkedett, ez részben az orgonazenés áhítatoknak és az ifjúsági zenés istentiszteleteknek köszönhető. Gyülekezetünk nagy ügye volt a lelkészválasztás. 2016 nyaráig *Liszka Viktor* beosztott lelkész volt segítségünkre, akinek ezúton is köszönetet mondunk azért, hogy vállalta a szolgálatot. A lelkésznek választott *Péter Zoltán* és családja ideiglenes, bérelt lakásban él a Budahegyvidéken.

Hálásak vagyunk mindazoknak, akik a vasárnapi istentiszteleteknél segítenek: iratterjesztők, felolvasók (szervező: *dr. Táborosky László*), PAX-felvételt készítő (munkacsoport vezető: *Balicza Gábor*), gyermekmunkában jelenlévő önkéntesek (munkacsoport vezető: *Bakó Zsuzsa*), és az ifjúsági alkalmak zenészei.

A kisközösségek az elmúlt időszakban átalakultak. Stabil és állandó alkalom a két **gyülekezeti bibliaóra** (hétfő 17.00, *Budagyöngye*; kedd 18.00, *Budavár*). *Budagyöngyén* 8-12 fővel, *Liszka Viktor* majd *Péter Zoltán* vezetésével működik a közösség, a várban 15-25 fővel. Az **imaóra** és a **nyugdíjas kör** délelőtt van, *Bencéné Szabó Mártától Péter Zoltán* vette át a vezetésüket. Heti rendszerességű a **CSEPI** is, a csütörtöki egyetemi és pályakezdő ifjúság alkalma, 2016-ban már csak egy csoporttal, *Liszka Viktor*, majd *Péter Zoltán* vezetésével. A **Mérték** ebben az évben is komoly közösséget mozgat meg hetente. A négy korosztály közül egy felnőtt, **szülőknél tartott bibliaóra** és kéthetente **Baba-mama kör** *Bencéné Szabó Márta* vezetésével. Havonta **Fügefakör** – középgenerációs interaktív bibliatanulmány (*Bence Imre* vezetésével) és **Férfi kör** (*Bence Imre* vezetésével), valamint **Fészakrakó kör** (közös vezetéssel); ezek a felnőtt korosztály szinte minden területét lefedik. A nagyon szép létszámmal működő **Budavári Evangélikus Szabadegyetem** *Dr. Fabiny Tamás* szervezésében nemcsak a váriak számára jelent szellemi táplálékot.

A gyermekmunkában állandó segítséget jelent, hogy a főállású iskolai hitoktatónk, *Kovács Kata* a pénteki Mérték hittanos korosztályát átfogja. A vasárnapi gyermek-bibliakörös munkacsoportra mindig lehet számítani. A konfirmált ifjúság csoportját egyetemisták vezetik (*Lukács Máté, Molnár Kata* és

Skriba Dániel). Az iskolai hitoktatásban nyolc fő segít a lelkészeknek. Tavasszal 11 fiatal konfirmált, összesen 16-an kezdték meg a felkészülést. A **Családi délután** munkájába *Péterné Mestery Rita* is bekapcsolódott. A **32. sz. Dévai Biró Máttyás** cserkészcsapat több rendezvénye a másik fenntartó, a Kelenföldi Gyülekezet területére tevődött át.

A *Budavári Schütz Kórus* lecsökkent létszámmal, alkalmanként egy-egy kórusművel szolgál az istentiszteleteken. Egy zenés áhítatot tartottak nyár elején. A kitartó énekkari tagok hűségét ezúton is köszönjük. A *Budavári Gospel Kórus* hetente tartott próbáján túl, az év során 3 önálló koncertet adott, köztük nyár elején egy jótékonyági koncertet a tatarozások támogatására, és több vidéki útja is volt (*Sámsonháza, Balatonboglár*). Ifjúsági zenés istentiszteleteken négy alkalommal és a húsvéti ünnepi istentiszteleten is szolgáltak. Hála a kórus nagyszerű vezetésének (*Szuhai Mónika*) a létszám örvedetesen növekszik.

A presbitérium az elmúlt évben is rendszeresen ülésezett, több közgyűlést is tartottunk. Ezekon döntöttünk a lelkészválasztásról, az orgonaépítésről, a *Mária Dorottya*-díj alapításáról és a nagy adományok 10%-nak odaítéléséről. Időszaki kiállításaink: *Budai István* templomi grafikai tárlata, és a házilag szervezett betlehemes kiállítás (ötletgazda *Sólyom Anikó*, kiállítászervező *Hill Klára* és *Váradai Adél*).

A gyülekezetünkben zajló eseményekhez tartoznak a nagyberuházások is. A presbitérium *Kormos Gyulát*, egyházunk műemlék-orgona referensét kérte meg az orgonaépítési folyamat kísérésére. A közbeszerzésen nyertes Pécsi Orgonamanufaktúrában elkezdődött a gyártás. A karzatátalakítás tervezését és előkészítését *Pápay Judit*, gyülekezetünk tagja vállalta. Műemlék-épületünk teljes rekonstrukciója lassabban haladt. Eladtuk a Maros utcai ingatlant, hogy az építkezést finanszírozni tudjuk. A gyülekezetben köszönetet kell mondanunk *Kürtös Zoltánnak*, aki az építési munkacsoport részéről szakmai támogatását adja, valamint *Nagy Norbert* ügyvédnek, aki magára vállalta a szerződések és a lakáseladás jogi feladatait. Az építkezés gyülekezet által felkért műszaki ellenőre: *Bonifert Zoltán*. Mind a két nagyberuházással kapcsolatban látjuk, hogy a gyülekezet elsődleges feladatairól vonja el az energiát, és a munkatársaknak is rengeteg többletfeladatuk lett: *Kövesy Emese* nagyon sok pályázatot írt, és számolt el, *Samu Piroksa* mindig rendelkezésre áll a belépő szakembereknek, *Tóser Gáborné* pedig jócskán megnövekedett a takarítani valója.

Dr. Pócze Tiborról itt is meg kell emlékezni, mert az ő gyülekezet iránti szeretete és jogi szaktudása rengeteg terhet levett a vállamról.

Köszönetet mondok mindazoknak, akik ezt a szolgálatot aktivitásukkal segítették, bocsánatot kérek azoktól, akikre nem tudtunk kellően odafigyelni!

A lelkészi jelentés teljes szövege megtalálható a honlapunkon: <http://budavar.lutheran.hu/hirmondo/2017/4/6/lelkeszi-jelents-a-2016-vrl>

Kedves Konfirmált Fiatalok!

Tisztújítás

Nagyon szívesen beszélgetnék most mindnyájatokkal személyesen, mert olyan jó lenne tudni, hogyan éltétek meg az elmúlt évet, a készülést a konfirmációra, a tanulást, a beszélgetéseket Istenről, hitről, az útkeresést Őhozzá.

Talán egy ilyen beszélgetés bennetek is tudatosítana néhány olyan dolgot, amit nem gondoltatok eddig mélyen végig, csak érzések szintjén volt bennetek. Talán az, hogy igen, jó volt ez az egy év. Vagy van, aki azt mondja, hogy ezt is végigcsináltuk, majd meglátjuk, mi lesz belőle.

Olyan életkorban vagytok, amikor isszátok magatokba az információkat a világról, és nagyon sokat változtok. Ráadásul a világ is nagyon gyorsan változik körülöttetek.

Ezért szeretném most arra irányítani a figyelmeteket, hogy a sok-sok változás közepette van biztos pont, lehet biztos kapaszkodó az életetekben. A mindnyájunkat teremtő és ránk gondot viselő Úristen az, aki ebben az elmúlt évben is megszólított benneteket, és akiről Jakab apostol azt írja, hogy ő a világosság atyja, akitől minden jó adomány és minden tökéletes ajándék jön, és akiben nincs változás, sem fénynek és árnyéknak váltakozása. (*Jak 1,17*)

Ez a változatlan Úr az, aki veletek marad, akkor is, ha most vége van ennek a közösen töltött évnek. Titokzatos dolog ez, hogy hogyan lehet ő velünk, hogyan lehetünk kapcsolatban a teremtő és mindenható Istennel. Ehhez a titokhoz is közelebb kerülhettetek a konfis órákon. Isten nem csak láthatatlanul van itt, velünk, igéjében itt van hallhatóan, a szentségekben kézzel foghatóan. És azért, hogy ez a titok valamilyen módon jobban megragadhatóvá, átélhetővé, szeretete megélhetővé váljék, emberi szálakat, közösséget is ad körénk Isten. Ezért adta nektek a konfirmandus csoportot, és ezért adta körétek a gyülekezetet.

A konfis csapatban igazi közösségekben voltatok. Csapatává lettetek, akik tudnak együtt gondolkodni, együtt mozdulni, együtt játszani színdarabban. Vannak közös élményeitek, amire építeni lehet. Ez a csapat megtartó erő lehet nektek a későbbiekben is, kibővülve mindazokkal, akikhez az ifiben csatlakoztok. A gyülekezet pedig a tágabb család, ahol most új szerepet kaptok, de ahol továbbra is fontos helyetek van. Ahol hétről hétre vár benneteket Isten megszólító igéje, bűnbocsátó szeretete és az úrvacsora erőt adó ajándéka. Egyrészt az ifiben, ahogy Marci mondta tegnap, hívogatva titeket, másrészt az istentiszteleten, ahova most én is hívlak mindnyájatokat családotokkal együtt.

Ne úgy tekintetek a konfirmáció ünnepére, mint ami véget vet valaminek, hanem úgy, mint egy ünnepre az úton, ami tovább vezet.

Várunk Benneteket sok szeretettel a gyülekezet közösségében! Isten áldjon meg mindnyájatokat!

Sólyom Anikó

Egyházunk rendje szerint hatévente „tisztújítást” kell tartani a gyülekezetben, erre legközelebb egy szűk év múlva, 2018 kora tavaszán kerül sor. Ízelgetem a szót, és nem tetszik. Miről van szó? Tisztekről? Tisztségekről? Megtiszteltetésről? Kirótt feladatokról, vagy választási küzdelemben megszerzett lehetőségekről? Hitem és reményem szerint egyikről sem.

Gyülekezetünk akkor működhet jól, ha minél többen aktívan részt veszünk a gyülekezeti élet alakításában. Ha minél többen hozzáteszük a magunkét ahhoz, hogy színes közösségi élet jöhessen létre ott, ahol szeretné magát mindenki otthon érezni. Reményem szerint szolgálatról van szó, örömmel elvállalt részről a nagy közös egészből, hogy Krisztus testének tagjaként szolgáljuk az ő ügyét, hirdessük az ő örömhírét nem csak szavakkal, hanem cselekedeteinkkel, közösségünk megtartó és kisugárzó erejével.

Ahhoz, hogy jó rendben folyjék a közösség élete, hogy egy-egy helyzetben tudhassuk, hogy kihez fordulhatunk segítségért, mégis kénytelenek vagyunk „fölcímkezni” a szolgálatot. Választanunk kell felügyelőt, másodfelügyelőt, gondnokot, jegyzőt, pénztárost, gyülekezeti jogtanácsost, kántort, számvéviszést, tagokat, és elnököt, presbitereket, képviselőtestületi tagokat. Reményeink szerint bővülnek majd a munkacsoportok, amelyeknek az élén egy-egy presbiter áll, de tagja lehet minden gyülekezeti tag. Az építési munkacsoport óriásit teljesít ebben az időszakban, munkájuk talán a leglátványosabb, de várja a szolgálatra kész tagokat a diakóniai, a gyermek- és ifjúsági, a belmissziós és programszervező, a zenei és istentiszteleti, a testvérgyülekezeti és ökumenikus, a tájékoztatási, a történelmi, a gazdasági munkacsoport is.

Beleszédültél, kedves Testvérem, mire végigolvastad? Ennyit talán túlzás volt felsorolni? Nagyon fontosnak érzem, hogy lássuk mindnyájan, milyen színes, sokrétű a szolgálat lehetősége, és milyen nagy szükség van segítő kezekre és szívekre! Ki-ki maga tudja, hogy tehetsége, képességei, képzettsége, ideje, energiája milyen lehetőségeket ad. És talán egymásról is tudjuk, hogy kiben milyen kincsek vannak, ami a gyülekezet épülésére lehet. Beszélgessünk sokat a következő hónapokban, ajánljuk egymást a lelkészeink figyelmébe, jelezze bátran mindenki, ha saját maga szívesen bekapcsolódik az aktív szolgálatba! És ha megszólít bennünket valaki, biztat és bátorít, hogy vállaljunk részt a közös ügyből, akkor halljuk meg a szavában Jézus hívó szavát! Ő ezt mondta annak a hetvenkét tanítványnak, akiket szolgálatba állított: „Az aratnivaló sok, de a munkás kevés, kérjétek hát az aratás Urát, hogy küldjön munkásokat az aratásába.” (*Lk 10,2*)

Hordozzuk imádságban is a készülést erre a furcsa nevű „tisztújításra”, erre a közös szolgálatba indulásra!

Sólyom Anikó
felügyelő-helyettes

VEDD ÉS OLVASD

Sorozatunkban Luther Mártonnak a Biblia könyveihez írt előszavait mutatjuk be.

Apostolok cselekedetei

Ne úgy forgasd és szemlélj ezt a könyvet, amint egykor magunk is tettük, vagyis ne gondold, hogy Szent Lukács egyedül a maga cselekedeteit vagy az apostolok történeteit beszélné el, mint a jócselekedetek és a jóra való élet példáit; hogy tehát az apostolok javaikat mind megosztották a keresztényekkel, amint Szent Ágoston és mások is vélték, mert ezek a dolgok nem tartottak sokáig, és idővel véget értek. De tudd, hogy Szent Lukács e könyvben az egész kereszténységnek a keresztény tanítások örök legfontosabbját tanítja, vagyis hogy mindannyiunknak egyedül a Jézus Krisztusban való hit által kell megigazulnunk, a törvény hozzátétele vagy cselekedeteink segítségével.

Ez a legfőbb oka és értelme annak, hogy e könyv megíródott, és ezért nem csupán azt mondja el, hogyan prédikáltak az apostolok arról, mint kell megigazulni a Krisztusban való hit által pogányok-zsidóknak egyaránt, érdem és cselekedet nélkül, de példázattal és történetekkel szolgálnak a tanítások mellé: elbeszélik, hogyan igazultak meg a pogányok és a zsidók az evangélium által, a törvény nélkül, és Szent Péter is bizonyítást tesz a 10. és a 15. fejezetben arról, hogy Isten ezekben a dolgokban zsidók és pogányok között nem mér különbséget (*ApCsel 10,28; 15,9*) Hanem amiképpen a pogányoknak, akik törvény nélkül éltek, elküldte a Szentlelket az evangélium által, úgy az evangélium, nem pedig a törvény által adta azt meg a zsidóknak is, cselekedetet és érdemet nem tekintvén. Ezért e könyvben e két dolgot, azaz a hitről való tanítást és a hit példáját egy lapra vonja.

Ennélfogva e könyvet Szent Pál leveleinek magyarázatául is tarthatnánk. Mert amely dolgokról Szent Pál tanít és az Írásból származott szavakkal és mondásokkal szól, azokat hirdeti Szent Lukács is, és róluk példázatokkal és történetekkel tanúságot tesz, hogy tehát minden úgy fordult és haladt, amint azt Pál tanítja, mert nem törvény, sem pedig cselekedet által az ember meg nem igazulhat, hanem ha a Krisztusban való hit által. És csodás tükörre lehetsz e könyvben, s benne megláthatod a világos igazságot: *Sola fides iustificat*. Egyedül a hit igazít meg. Mert bizonyos és vigasztaló tanúk ez ügyben mind a példázatok és történetek, mert nincsen bennük hazugság vagy hamisság. Nézd meg, miképpen tért meg Szent Pál maga; hasonlóképpen, mint tért meg a pogány Kornéliusz Szent Péter szavára, amint az angyal neki még előbb megjelentette, hogy Péter prédikálása által megtartatik; hasonlóképpen, a helytartó Szergiusz és mind a városok, ahol szent Pál és Barnabás prédikáltak. Nézd meg a 15. fejezetben az apostolok első jeruzsálemi gyűlését vagy Szent Péter, Pál, István, Fülöp prédikációit, és úgy fogod találni, hogy ezek egytől egyig azt tanítják, hogy egyedül a Krisztusba vetett hit által, a törvény cselekedetei nélkül jutunk kegyelemre s általa igazulunk meg. E könyvvel tehát szilárdan és tartósan betapasztalhatjuk az ellenünk szegülő száját, akik bennünket a törvényhez és a

magunk cselekedeteihez utasítanak, s ezzel az egész világ színe előtt megnyilvánítják ostobaságukat.

Ezért mondja Lukács, hogy a hit efféle példái az igaz zsidókat (akik hittek) igen megrémítették, a többi, hitetlen zsidót pedig megátalkodott fajnakká tették. Nincs ezen mit csodálkoznunk, mivel a törvényben nevelkedettek Ábrahám óta ehhez voltak szokva, így bosszankodniuk kellett amiatt, hogy a pogányok, akiknek pedig sem istenük, sem törvényük nem volt, mégis egyenlőek lehettek velük Isten kegyelmében. Hanem ennél százszor rosszabb, hogy a mi embereink, a pogányok közül valók ugyanígy ócsárolják és üldözik az efféle beszédet: noha magunk is látjuk, s el nem tagadhatjuk, hogy Isten kegyelmét és Krisztus megismerését elődeink törvény és érdem nélkül, rettentő bálványimádásukban kapták. De egy garassal sem nyernek többet, ha ócsárolnak és üldöznek, mint amennyit a zsidók nyertek háborújukkal és tombolásukkal. Hanem az, aki a zsidókat fenyegette és Mózeszel ezt énekelte: „*Én pedig azzal ingerlem és bosszantom őket, ami nem az én népem: bolond nemzettel bosszantom őket.*” (*5 Móz 32,21*), és Hóseással: „*És népemnek nevezem, ami nem az én népem.*” (*Hós 2,23*) (vagyis aki törvény és cselekedet nélkül él), és szavát meg is tartotta: ugyanígy fenyegeti a mi ócsárlóinkat is, és mivel már nekilátott, bizonyosan el is fogja végezni. Ám ők mindaddig nem hisznek neki, amíg ezt, a zsidókhoz hasonlóan, saját bőrükön nem tapasztalják. Ámen.

Orgonaszentelési meghívó

Tisztelettel és szeretettel meghívjuk
Önt és kedves Családját

2017. június 18-án 11.00 órakor

ünnepi orgonaszentelő istentiszteletünkre.

Dr. Fabiny Tamás,
az Északi Evangélikus Egyházkerület
püspöke felszenteli

**a Budavári Evangélikus
Egyházközség új orgonáját,**

amely a reformáció 500 éves évfordulója
alkalmából épülhetett a Reformációi
Emlékbizottság támogatásával.

Az istentiszteletet követő fogadásra is
szeretettel várjuk a gyülekezeti
kápelnábal!

*Cím: Budavári Evangélikus Templom
1014 Budapest, Bécsikapu tér
Táncsics Mihály u. 28.*

Bence Imre
ig. lelkész

Sólyom Anikó
felügyelő h.

Eseménynaptár – 2017. Püünkösöd

A tanévzáró (jún. 11.) és a tanévnnyitó (szept. 3.) istentisztelet között a hétközi rendszeres alkalmaink közül a kedden, 18 órakor kezdődő bibliaórát mindig megtartjuk!

Természetesen minden vasárnap a szokott rendben lesznek az istentiszteletek, az eseménynaptárban csak a rendkívüli alkalmakat adjuk közre.

Június 3. szombat

19.30 – Püünkösdi ökumenikus ifjúsági zenés istentisztelet katolikus és evangélikus ifjúsági zenészek szolgálatával
Igét hirdet: *Bence Imre*

Június 4. vasárnap Püünkösöd ünnepe

Budavárban:

9.00 – az istentiszteletet a Német ajkú Egyházközség konfirmációja miatt a kápolnában tartjuk.
Igét hirdet: *Bencéné Szabó Márta*

11.00 – Igét hirdet: *Péter Zoltán*

18.00 – Barokk est – Igét hirdet: *Bence Imre*

Budagyöngyén:

9.00 – Igét hirdet: *Péter Zoltán*

Június 5. hétfő Püünkösöd 2. napja

Budavárban:

9.00 – Igét hirdet: *Bence Imre*

11.00 – Igét hirdet: *Bence Imre*

18.00 – *AZ ESTI ISTENTISZTELET ELMARAD*

Budagyöngyén:

9.00 – *AZ ISTENTISZTELET ELMARAD*

Június 11. vasárnap Szentháromság ünnepe

Istentiszteletek a szokott rendben.

11.00 – **Tanévzáró istentisztelet**
Szeretettel várjuk a hittanos gyermekek családját és a fiatalokat
Az istentisztelet után a hitoktatók köszöntése a Kápolnában gyülekezeti kávézás keretében.

Június 18. vasárnap Szentháromság után 1. vasárnap

Istentiszteletek a szokott rendben.

11.00 – Az istentiszteleten az orgonaszentelést *dr. Fabiny Tamás* püünkök végzi

Június 25. vasárnap–július 1. szombat Szia, Marci Bácsi!

Ifjúsági és családos hittantábor Piliscsabán, a Béthel Evangélikus Missziói Otthonban
Szeretettel várjuk a kisgyermekes családokat, a hittanos gyermekeket, a konfirmációra készülő és a konfirmált fiatalokat! Játékos ismeretszerzés, kirándulás, vetélkedő, Ki mit tud?, Filmklub, nagy éneklések, finom falatok, Bibliatanulmányozás, kézművesség - jó közösségben, elcsendesedésben, játék közepette.

Jelentkezni személyesen a Lelkészi Hivatalban, és a *budavar@lutheran.hu* címen, vagy a (1) 356-9736 telefonszámon, illetve a Jelentkezési lap leadásával **2017. június 15-ig** lehet.

Július 2. vasárnap

Istentiszteletek a szokott rendben.

18.00 – Orgonazenés áhítat

Július 15. szombat

18.30 – *Jugendchor Virini* – svájci kórus koncertje a Budavárban

Augusztus 6. vasárnap

Istentiszteletek a szokott rendben.

18.00 – Orgonazenés áhítat

Augusztus 24-26. csütörtök – vasárnap

Egy asztal köré ülve! Napközis Gyermekhét
Hétfőtől csütörtökig minden nap reggel 8.00-16.00 óráig hittanos foglalkozások, lelki közösségi alkalmak, játékos éneklés és sok vidám dolog a résztvevők számára

Szeptember 3. vasárnap

Istentiszteletek a szokott rendben.

11.00 – **Tanévnnyitó istentisztelet**

Szeretettel várjuk a hittanos gyermekeket, fiatalokat és családjaikat

18.00 – Orgonazenés áhítat

BUDAVÁRI BACH FESZTIVÁL

Fővédnök: *Dr. Fabiny Tamás*, püünkök

Budavári Evangélikus Templom

A belépés minden alkalomra díjtalan.

Június 18. 18.00 **Orgonakoncert** – *Bán István*

Június 19. 19.00 **Nyílt zenekari próba**

Bach kantátáival BWV 146, 169; Musica Vivax Wien, korhű hangszereken – *Bán István, Kővári Péter* – orgona, *Katrin Targo, Johanna Krokovay, Megyesi Zoltán, Krokovay Marcell*

Június 19. 19.00 **Kantátás koncert**

Bach kantátáival BWV 146, 169; Musica Vivax Wien, korhű hangszereken – *Bán István, Kővári Péter* – orgona, *Katrin Targo, Johanna Krokovay, Megyesi Zoltán, Krokovay Marcell*

„*Wir müssen durch viel Trübsal*” BWV 146

„*Gott soll allein mein Herze haben*” BWV 169

Június 21. 19.00 **Orgonakoncert** – *Homolya Dávid*

Június 22. 19.00 **Orgona-bemutató** – *Bán István* (egyes regiszterek és regisztercsoportok bemutatása Bach korál-feldolgozásaival)

Június 23. 11.00-19.00 **Nyílt szakmai nap**

A hangszer előzetes regisztráció után három turnusban kipróbálható. Rövid szakmai bevezetést a házigazdák tartanak: *Kormos Gyula, Homolya Dávid, Bán István*

Evangélikus műsor a médiában

Június 4. Püünkösdi vasárnap

Duna Televízió: **11.00:** Püünkösdi evangélikus istentisztelet közvetítése Mosonmagyaróvárról. Igét hirdet: *Kiss Miklós* esperes, a gyülekezet lelkésze.

Jeles születésnap köszöntésről adunk tudósítást.

Kedves lelkész házaspárunk, *Bence Imre* és *Bencéné Szabó Márta* május végén töltötték be 60. életévüket.

Ebből az alkalomból szeretettel köszöntötte őket *Sólyom Anikó*, a gyülekezet felügyelő-helyettese a május 28-i 11 órás istentiszteleten. Ezúton is kívánunk nekik: Istentől jövő áldásokat, egészséget, erőt, és még sok szeretetteljes, örömteli élményt családjuk és a gyülekezet körében!

„Mert te vagy Uram, reménységem, te vagy, Uram, bizodalمام ifjúkorom óta.” (Zsolt 71,5)
 „Mert valahány ígérete van Istennek, azokra Jézus Krisztusban van az igen, és ezért általa van az ámen is, az Isten dicsőségére általunk.” (2 Kor 1,20)

Ady Endre

A vidám Isten

Összetévesztitek a Halállal,
 Holott Ő a Halálnak is ura
 S akkor vagytok a közelében,
 Ha kötekedtek a Halállal,

Ha így szóltok: éljen az Élet,
 Derít rátok a Halál ura,
 Derít rátok s örül az Isten,
 Ha így szóltok: éljen az Élet.

Gyülekezeti kirándulás

Reformáció nyomai a Felvidék királyi városaiban
 2017. szept.30. szombat - okt.1. vasárnap.
 Kassa–Eperjes–Lőcse és Késmárk. Evangélikus templomok, eperjesi kollégium, lőcsei evangélikus műemléktemető, késmárki fatemplom lesz a program. Buszos utazás, szállás lőcsei iskolai kollégiumban, turistaszinten.
 Jelentkezni szeptember 15-ig lehet a Lelkeszi Hivatalban, vagy a budavar@lutheran.hu e-mail címen, vagy a budavar.lutheran.hu honlapunk kapcsolat oldaláról elküldött levéllel. A jelentkezés 5000 Ft előleg befizetésével érvényes!

Az egyházi konferenciákról, lelki napokról, csendeshetekről tájékozódjanak az Evangélikus Egyház honlapján: <http://www.evangelikus.hu>

A nyári szabadságok miatt a fogadóórákról érdemes előre telefonon egyeztetni. A Lelkeszi Hivatal minden munkanapon 9.00-13.00 között lesz nyitva.

A szeptemberi alkalmakat, illetve az új munkaév programjait augusztus végén, a honlapon és a faliújságon tesszük közzé.

Újra látogatható a Badacsonyörsön található pihenőházunk. *Bencéné Szabó Márta* lelkésznel lehet érdeklődni.

Eladó ingatlan

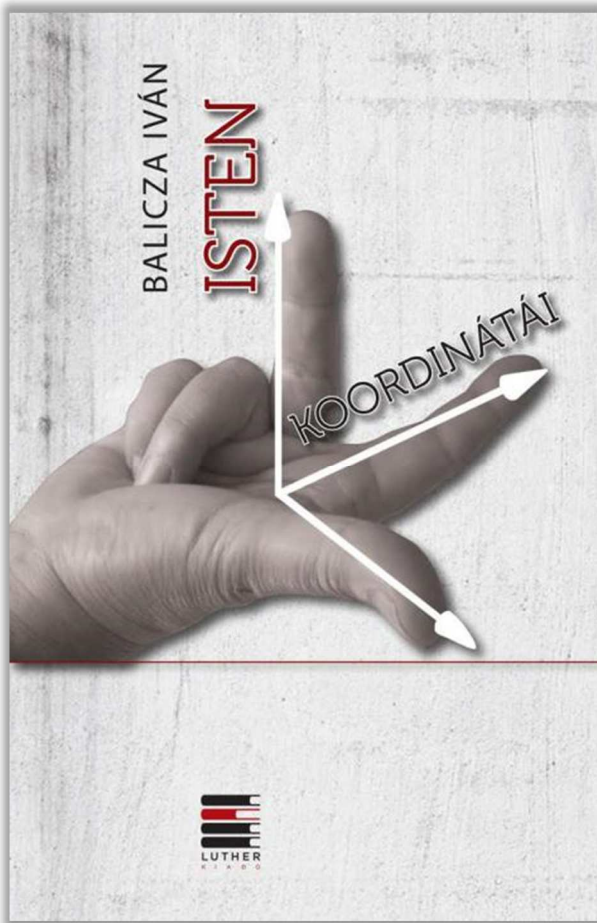
A XII. kerületben, Csaba utcában, közvetlenül a Városmajori Templom mellett, kívül-belül kitartozott házban, II. emeleti (modern lift) napos, jól karban tartott, igényesen felújított polgári lakás eladó. 125 négyzetméter, négy szoba hall, konyha, fürdőszoba, külön WC, loggia. Egyedi mérésű házközponti fűtés. A lakás, dél-nyugati tájolású, csendes, zöldövezeti környezetben helyezkedik el. Kiváló közlekedés és vásárlási lehetőségek.
 Ár: 600.000.- Ft/négyzetméter
 Érdeklődni: *Aszódi Ilona*, +36-20-956-5869;
 e-mail: aszodi.ilona@t-online.hu

Lelkeszi Hivatal

1014 Budapest I. ker. Táncsics M. u. 28.
Samu Piroska irodavezető
Kövesy Emese gazdasági vezető
hétfő-péntek: 9.00-13.00
 fax: +36-1-356-9736
 web-lap: <http://budavar.lutheran.hu>
 e-mail: budavar@lutheran.hu

Bence Imre – igazgató lelkész, esperes
Fogadóóra: hétfő 9.00-13.00;
kedd 15.00-17.30; péntek 9.00-13.00
 e-mail: imre.bence@lutheran.hu
Bencéné Szabó Márta – lelkész
Fogadóóra: szerda 9.00-13.00
Péter Zoltán – lelkész
Fogadóóra: kedd 9.00-12.30
 e-mail: zoltan.peter@lutheran.hu
dr. Fabiny Tamás – püspök
 e-mail: tamas.fabiny@lutheran.hu

Egyszerűen a lényegről – Isten koordinátái

„Valaki meg tudná mondani, hol találom Istent?”

Nincsen könnyű helyzetben az az ember, akit ez a kérdés foglalkoztat ma. Annyi médium, annyi eszme, annyi ember követeli magának, hogy nála van az igazság Istenről. Hasonlóan nehéz kihívásnak tűnik, mint a középkorban rátalálni a valódi Szent Keresztre a több, mint tonnányi „forgalomban lévő” darabkáiból. Vagy ma egy fiatalnak megtalálni a Nagy Ő-t a Föld hét és fél milliárd lakója között.

Éppen ezért vagyok nagyon hálás, hogy 2017. február 19-én valami véletlen folytán pont ott lehettem, ahol találkozni lehetett Istennel. Sőt, egészen megmagyarázhatatlan módon, az életem eddigi 33 évében minden egyes nap lehetőségem volt erre. Éppen emiatt kérem a Hírmondó olvasóit, hogy bocsássanak meg elfogultságomért, amikor beszámolót írok édesapám, Balicza Iván *Isten koordinátái* c. igehirdetéseket tartalmazó megjelenése és könyvbemutatója kapcsán. Szoros érintettségem miatt meg sem próbálok objektív tudósítást írni, sokkal inkább tekinthető ez egy személyes élményeim tartalmazó „behindthescenes” (a színpalack mögötti) beszámolóknak.

Kis kamaszként én is azok között az egyházi iskolába járó fiatalok között voltam, akikről szó volt a bemutatón. Akiknek hétfőnként "hajnali" fél nyolckor kötelező volt áhítatra járni, és akiknek

apa ilyenkor minden belső tiltakozásunk ellenére megpróbált mégis valamiféle értékeset megmutatni Istenből. Én annyival voltam „hátrányosabb” helyzetben – néhány hasonló lelkészgyereket leszámítva – osztálytársaimhoz képest, hogy nekem ugyebár hétvégén is erősen ajánlott volt az istentiszteleti részvétel. Az áhítatra és istentiszteletre járás kötelesség-jellegének átformálására bennem Isten édesapám sok igehirdetését is felhasználta, például azt, amikor kölcsönkérte az éppen aktuális kedvenc rockzenekaros pólómat, hogy felvigye a szöszékre a prédikációhoz szemléltetőeszközként. Ez az akkori kedvenc zenekar éppen a Faith No More (~nincs többé hit) volt. Így utólag el tudom képzelni, hogy milyen inspiráló lehetett számára a készüléskor, amilyen hangerővel hallgattuk otthon akkor ezeket a zenéket...

A könyvbemutatón mind Szabó Lajos rektor úr, mind Fabiny Tamás püspök úr kiemelte a könyvben olvasható igehirdetések beszédes címeit, gazdag képi világát, és a különféle szemléltető eszközöket. Mindig sokat jelentett nekem ezeknek a képeknek a természetessége, valóságossága, egyszerűsége. Mondhatnám, hogy földhözragadt-sága. Nem mindig értékelttem ezt, különösen akkor nem, amikor éppen Istenkeresésem olyan fázisában voltam, hogy nagyobb jelentőséget tulajdonítottam a misztikus irodalomnak, és a különleges hit-élményeket és Isten-tapasztalatokat kerestem. Ezeknek az igehirdetéseknek a realitása, higgadtsága által azonban Isten szintén egyre teljesebben rámutatott számomra, hogy hol találkozhatok vele.

Sokat jelentett számomra, hogy ezek az igehirdetések sosem követelték maguknak, hogy a teljes igazságot kinyilatkoztassák. Azért nagyon emberiek, mert helye van bennük a kérdéseknek, kétségeknek, hogy nem ismerünk mindent, nem lehet mindent megmagyarázni. Ugyanakkor, minden esetben rámutatnak, hogy a lényeg tudható (*v.ö. Róm 1,19-20*). Szabó Lajos is utalt rá a bemutatón, hogy a könyvben pont fogyasztható hosszúságú–rövidségű prédikációk olvashatók, mert azok a lényegről szólnak. A bemutató végén apa említette, hogy sokszor a saját gondolatainkkal, vágyainkkal, elvárásainkkal jövünk ígét hallgatni, és ezekhez keresünk megerősítést az igehirdetésben. Az ige viszont nem feltétlenül ezekről szól. Sok ilyen helyzetben mutatott rá apa egy-egy igehirdetése a lényegre, hogy az igazságot hirdető eszmék és emberek, valamint a saját elképzeléseim és vágyaim bonyolult útvesztőjében az Istennel való találkozást az élet valóságában, Isten valóságos jelenlétét pedig a Krisztussal való kapcsolatban kell keresnem.

Balicza Gábor

A magyarországi reformáció első hulláma

Magyarországon már néhány évvel Luther nevezetes wittenbergi fellépése (1517) és közvetlenül pápai kiátkozása után (1521) megindult a reformáció térhódítása. Különösen nagy szerep jutott az új szellemiség terjesztésében a wittenbergi egyetemen tanuló magyar diákoknak, akik peregrinációjukról hazatérve első kézből adhatták tovább a lutheri teológia gondolatait. A viszonylag gyors elterjedésnek egyebek mellett Habsburg Mária királyné, II. Lajos király feleségének nem hivatalos szimpátiája, és a Mohács után széteső központi állam- és egyházszervezet tehetetlensége is elősegítői voltak.

Az hogy mennyire összefonódott eleinte a lutheri tanok befogadása a városok német polgárságával, arra szemléletes példával szolgálnak az 1523. és 1525. évi budai országgyűlések. Előbb fej- és jószágvesztésre, majd két évre rá valamennyi lutheránust máglyahalálra (omnis comborandur) ítélték a magyar rendek a „német praktikáktól” való félelmükben. Szerencsénkre azonban ezeket a törvényeket alig hajtották végre, mindössze egy olyan esetről tud a történetírás, amikor ténylegesen megégettek egy Johannes Baumgartner nevű evangélikus könyvkereskedőt, de vélhetően ennek a protestáns-ellenes politikai légkörnek a hatására is döntött úgy a 2015-ös böjti lapszámban bemutatott Grynaeus Simon budai iskolaigazgató, hogy elhagyja Budát, és Wittenbergbe költözik.

Nem szegte kedvét azonban Honterus János (1498–1549) brassói lelkésznek a budai fejlemények híre. Eredeti német nevén Joannes Holler az erdélyi szászok körében végzett kiemelkedő térítőmunkát az 1530-as évekkel kezdődően. Egyebek mellett kidolgozta az erdélyi szász egyház reformjának hittételeit, továbbá megalapította Erdély első nyomdáját és papírgyárát Brassóban. Áldozatos munkájával Luther és Melancton elismerését is kiváltotta.

Stöckel Lénárt [János] (1510–1560) a felső-magyarországi német polgárság körében végzett Honterushoz hasonló egyházszervezői tevékenységet. Luther és Melancton volt tanítványaként előbb Eislebenben működhetett iskolaigazgatóként, majd Luther ajánlására 1539-ben visszatért szülővárosába, Bártfára, hogy ott átvegye a rektori posztot a városi iskola élén. Iskolaszervezői és nyomdaalapítói tevékenységén túl politikai szempontból is nagyot alkotott: 1549-ben összeállította az Ötvárosi Hitvallást (Confessio Pentapolitana), amely Ferdinánd császár (1526–1564) jóváhagyásával éveken át biztosítékot jelentett a szabad vallásgyakorlásra Bártfa, Eperjes, Kassa, Lőcse és Kisszeben polgárai számára.

Végül említést kell tennünk a magyarországi reformáció német származású alakjainak bemutatásakor Henckel János (1481–1539) kassai plébánosról. Noha mindvégig megőrizte katolikus hitét, Henckelre bizonyos régebbi források a „reformáció egyik első bajnokaként” hivatkoznak, aki térítőként és hitvitázóként szorgalmas írói munkásságot fejtett ki. Henckel kezdettől fogva szimpatizált a lutheri tanokkal és baráti levelezést folytatott Melanctonnal és Rotterdami Erasmussal. Mindemellett a már említett Mária királyné udvari papjaként és gyóntatójaként működött hat éven keresztül, vagyis a királyné protestantizmus iránti nyitottságában Henckelnek bizonyosan jelentős szerepe volt. Diplomatikus személyiségéből fakadóan teológiai kérdésekben a közvetítő szerepét igyekezett betölteni a katolikus és az evangélikus tábor között, ám ez lett személyes tragédiája is. Ferdinánd császár eretnekségre hajló papként bélyegezte meg, és közszevénytől gyötörve, kegyvesztetten élte le életének utolsó kilenc évét.

Kövecses László

Magyarországi Mária királyné, akinek Luther Márton 1526-ban *Négy vigasztaló zsoltár Mária magyar királynéhoz* címmel írt

Az én hitem...

Nemrég részt vettem egy gyülekezeti hittanórán (Mérték), aminek témája a hit és a babonáság volt. Szóba kerültek hétköznapi babonák, vallásos néphiedelmek, szentekhez kötődő legendák és ezekből kialakult (templomi) szertartások. Elhangzott a kérdés, hogy Istenben hívó ember lehet e babonás?

Felekezetiileg vegyes családból származom, a családomban evangélikus és református lelkészek is voltak, de édesanyám vallását követve engem és három testvéremet katolikus hitben neveltek fel. A mindennapokban. Mert édesapám családja cserébe ragaszkodott az egyházi ünnepek evangélikus megüléséhez. A hétköznapiak így különösen misztikusnak hatottak (Balázsolás, Nagyboldogasszony főbúcsú), az ünnepek különösen puritánnak (Nagypénteki passió, Szentesti liturgia).

Egy katolikus lapban biztosan az egyszerűség lélekemelő és hitmélyítő hatásáról írnék. A csupasz falak közti, magyarázat nélküli Szentírás hallgatása közben Isten végtelen közelségéről és átérezhető szeretetéről. Evangélikus hasábokon viszont szeretnék a misztikum, a szertartások, evilági kötöttségektől eltávolító, Isten mindenekfeletti hatalmát, a csodát megélhetővé tévő hatása mellett érvelni. Csak ehhez pontosan meg kell tudni határozni, milyen misztikus hiedelem, mely legendákon vagy babonákon alapuló szertartás, és hogyan, képezheti részét a keresztény hitnek? Az alábbi három elgondolkodtató meghatározást a Wikipédián találtam:

1. „A babona vagy hiedelem szűkebb értelemben olyan, a világ mágikus szemléletéből fakadó hitet, vagy erre épülő tevékenységet jelent, ami közvetlen összefüggést tulajdonít ilyen viszonyban valójában nem álló dolgoknak, az események mozgatóként sokszor természetfölötti erőket elképzelve.” A babonáktól való viszolygás ez alapján inkább a materialista-ateista világnézeti rendszerben elvárt, mint bármilyen vallásban.

2. „Babona az, ami mind a természettudományos ismeretekkel, mind a rendszert alkotó vallások dogmáival szemben áll, ezek alapjaira helyezkedve cáfolható.” Ezek szerint a babona megítélése hitrendszer specifikus.

3. „A babonák nem alkotnak összefüggő rendszert és nincs sem világnép-, sem társadalomszervező erejük, noha lehetnek feledésbe merülő vallási vagy mitológiai rendszerek maradványai.”

A korai keresztény egyház kanonizált, a saját rendszerébe átemelt, jó pár népi, mitológiai hiedelmet, és hozzávegyítette a saját szentjei legendáit. Így ezek már egy összefüggő rendszer, a keresztény hit részeivé váltak, társadalomszervező erejüket a rendszeres, időponthoz kötött, közösségi gyakorlásuk adja. Az így kialakult szertartások minden esetben Isten nevében, az adott szenttől csak közbenjárást kérve gyakorlódnak. Ezek a katolikus szertartások, melyekben szentek közbenjárásáért imádkoznak, a 2. pont alapján a megreformált egyházak rendszerében babonásságnak tekinthetők, mivel a megreformált egyházakban közbenjárásra már nincs szükség. Minden hívő márványszobrok, aranyozott képek, latin és füstölő nélkül is megértheti Isten igéjét és közvetlenül beszélgethet is Istennel. És ez olyan jó! De kötelező és kizárólagos ez a közvetlen kapcsolat? A misztikus igény a keresztény ember lelkében is ott maradt. Hiszen a keresztény gyerekekhez is jön a Mikulás, sőt, elképzelhető, hogy épp a megreformált egyház kanonizálta az örökzöldekhez kötődő kelta babonákat (karácsonyfa). A fát évről-évre az angyalok hozzák. A 21. században, tanult emberek közt is.

Számomra a keresztény hitnek puritán-rationális és misztikus-babonákkal teli oldala is van, a felfoghatatlanul csodás és hatalmas, egyszersmind végtelenül szerető és emberközeli Istennek megfelelően.

Asbóth Zsófia

Piován Győző

Pünkösdkor

*Piropünkösöd napján,
mikor gyümölcs érik,
életed kalászatát
angyalszemek nézik.
Ezüstös harmatot
csorgatnak tövére,
hogy termése nőjön
S vihar ki ne tépje.*

*Piropünkösöd napján
az Úr keres téged,
Zúgó szelek szárnyán
Lelkét küldi néked.
Fogadd szeretettel
a mennyei lángot,
növeljen szívedben
hitet, boldogságot.*

A reformáció kincsei Gyülekezeti hétvége Piliscsabán

A böjti Hírmondót mindig azzal az izgalommal veszem kézbe és lapozom át, vajon mikor lesz a piliscsabai gyülekezeti hétvége, és mikor lesz a konfirmációi vizsga és konfirmáció.

2017-ben március 12-14. közötti időt töltöttük Piliscsabán. Már az is fokozta a várakozást, hogy első ízben találkozunk a Béthel új vezetésével: vajon mi változott, hogy nincs már Gábor bácsi, és az ebédlet nem lengi be a konyhában készülő étel ínycsiklandó illata. A kezdeti téblábolásnak véget vetett, hogy ezúttal nem mi keresgélünk az elfoglalandó szobákat, hanem Insiék hozták az itthon elkészített szobarendet, s némi csere-bere után mindenki megtalálta szobáját. Péntek este talán a megszokottnál kevesebben voltunk, viszont jó volt látni, és hallani a szép számú aprónépet. Hiányoltunk ugyan néhány kedves, régi arcot, de nagy öröm volt látni az újakat és természetesen a konfirmandusokat.

A reformáció kincseit, a spirituális ívet az egymásra épülő áhitatok alkották – a wittenbergi templom szárnyas oltárának a táblaképei, melyek ott álltak előttünk végig, és nem nagyon engedték elkalandozni gondolatainkat: *Sola Scriptura, Sola gratia, Sola fide, Solus Christus*. Az áhitatokat lelkészeink tartották. Reformáció indulása 500 évvel ezelőtt – erre hangolt minket a Luther életéről *Richly Zsolt* vezetésével készülő animációs film egyvégtében megnézett első öt része. S reformáció ma – ebből adott ízelítőt *Fabiny Tamás* püspök úr vetített képes beszámolója Ferenc pápa lundi látogatásáról, az ottani közös alkalmakról – némi humorral fűszerezve. Az egymásratalálás örömeiben Ferenc pápa a svéd érseket is megölelte, aki ezúttal egy hölgy. Ki tudja, kellett-e magyarázkodnia odahaza a Vatikánban.

Mindig nagy érdeklődéssel várjuk a péntek esti közös játékot is, amely szinte mindig a test és lélek megmozgatásával jár. A csoportok vegyes összetételűek, s a fiatalok is megmutathatják, mi vezet jobb eredményre: a tapasztalat vagy a leleményesség. Az utolsó, s egyben talán a legnehezebb feladat az volt, hogy minden csoportnak ki kellett választania három tagját, akik a feladatot teljesítették. A többiek legfeljebb szurkolásukkal segíthettek. A kiválasztott játékosok rendre megkapták feladatukat. Az első játékos felolvasott egy oldalnyi szöveget, amit a második játékos figyelmesen végighallgatott (jegyzetelés nélkül), majd a bejövő harmadiknak elmondta, miről szólt a szöveg. Mindegyik csoport szövegében voltak kulcsszavak, amelyek ha a szöveg elmondásakor elhangzottak, pontokat jelentettek. Tanulságos volt, melyik csoport hogyan tudta teljesíteni a feladatát.

A másnapi délutáni „séta” pedig erőnlétünket tette próbára – itt vitán felül a fiatalok voltak előnyben, de az idősebbek is fellihegték a kilátóig.

Gyurkáné Urbán Eszter

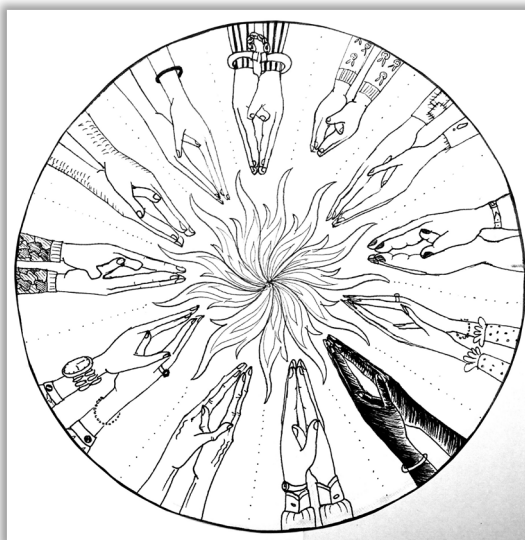

Gyereksarok

A Szentlélek kitöltése

Amikor pedig eljött a pünkösöd napja, és mindnyájan együtt voltak ugyanazon a helyen, hirtelen hatalmas szélrohamhoz hasonló zúgás támadt az égből, amely betöltötte az egész házat, ahol ültek. Majd valami lángnyelvek jelentek meg előttük, amelyek szétoszlottak, és szálltak mindegyikükre. Mindnyájan megteltek Szentlélekkel, és különféle nyelveken kezdtek beszélni; úgy, ahogyan a Lélek adta nekik, hogy szóljanak. Sok kegyes zsidó férfi tartózkodott akkor Jeruzsálemben, akik a föld minden nemzete közül jöttek. Amikor a zúgás támadt, összefutott a sokaság, és nagy zavar keletkezett, mert mindenki a maga nyelvén hallotta őket beszélni. Megdöbbenek, és csodálkozva mondták: „Íme, akik beszélnek, nem valamennyien Galileából valók-e? Akkor hogyan hallhatja őket mindegyikünk a maga anyanyelvén: pártusok, médek és elámiták, és akik Mezopotámiában laknak, vagy Júdeában és Kappadóciában, Pontuszban és Ázsiában, Frígiában és Pamfíliában, Egyiptomban és Líbia vidékén, amely Círéné mellett van, és a római jövevények, zsidók és prozeliták, krétaiak és arabok: halljuk, amint a mi nyelvünkön beszélnek az Isten felséges dolgairól.” Álméltak mindnyájan, és nagy zavarban kérdezték egymástól: „Mi akar ez lenni?” Mások azonban gúnyolódva mondták: „Édes bortól részegedtek meg.” (ApCsel 2, 1)

Képzeld el ma ezt a sokféle embert összegyűlni a Budavári templomban. Japánok, kínaiak, oroszok,

hinduk, afrikaiak, eszkimók... Szerinted hogyan érthetnénk meg egymást?

1. Mik azok a keresztény jelek, amiket szerinted a világ minden táján megértenek az emberek? Rajzolj le minél többet!

2. A kép alapján rajzolj le minél többféle nemzetiségű embert!

Hírek – Hírek – Hírek

- Március 2-án a Völgy Utcai Ökumenikus Óvoda óvodapedagógusai meghívására *Bence Imre* lelkész előadást tartott a keresztyén nevelésről.
- Március 12-én szupplikáció volt a gyülekezetünkben: *Baranyay Bence* 5. évfolyamos hallgató hirdette az igét; az adományokat a lelkészképzés támogatására gyűjtöttük. Az ifjúsági zenés istentiszteleten *Elisabetta Ricci* ösztöndíjas teológus hirdette az igét.
- Március 18-án a Budavári Gospel Kórus vendégszolgálaton járt Borsod megyében. Először a szirmabesenyői katolikus templomban, majd a miskolci belvárosi evangélikus templomban szolgáltak.
- Március 20-án a Budavári Evangélikus Szabadegyetem vendége *Röhrig Géza* színész, költő volt.
- Március 21-én gyülekezetünkbe látogatott a Fasori Gimnázium. A reformációi projekthét keretében *Dr. Fabiny Tamás* püspök a vári barlangban számolt be Bohár Iván II. világháborús naplójáról, *Balicza Iván* pedig a gyülekezet történetét mutatta be.
- Március 22-től a reformáció 500. évfordulója alkalmából a Bélyegmúzeum vándorkiállításán lehetett megsejmelni a reformáció nagy alakjait és a protestáns történelmi fordulokat bemutató bélyegeket.
- Március 24-26-ig volt a piliscsabai hétvégénk. A reformáció kincsei címmel figyeltünk Isten igéjére a wittenbergi szárnyas oltár képei alapján.
- Március 29-én érkezett meg a Pécsi Orgona Manufaktúra műhelyéből a reformációi emlékgongonánk első szállítmánya. A gyülekezet több tagja vett részt a pakolásban! Köszönjük a segítséget!
- Április 1-jén egyházmegyei hittanverseny volt Szentendrén. A két csapatunk tagjai: *Bagarus Anna*, *Farkas Eszter*, *Kengyel Mira* és *Péter Katalin*, illetve *Béndek Anna*, *Farkas Bertalan*, *Réthelyi Klára* és *Schneller Borbála*, akik a kategóriájukban 1. helyen végeztek. A gyermekeket *Bencéné Szabó Márta* és *Péter Zoltán* lelkészek valamint *Molnárné Varró Mária* és *Péterné Mestery Rita* hitoktatók kísérték.
- Április 1-jén az Északi Egyházkerületi napon gyülekezetünk küldöttségét *Bence Imre* lelkész vezette.
- Április 7-én nyitottuk meg a *Simon András* grafikáiból készített kiállítást a kápolnában, aki egy bibliaóra keretében vallott munkásságáról és hitéről. A tárlat szervezésében részt vett *Várad Adél*.
- Április 9-én, virágyasárnapon templomunkban hirdette az igét *Kari Mäkkinen* finn érsek. Az angol nyelvű igehirdetést *Dr. Fabiny Tamás* püspök tolmácsolta. Az istentiszteleten részt vett *Petri Tuomi-Nikula*, Finnország budapesti nagykövete is.
- 2017. április 9-13 között a burbach konferencián bibliatanulmányokat tartott *Bence Imre*; *Bencéné Szabó Márta* pedig a külföldről érkezett magyar gyermekeknek tartott foglalkozást.
- A nagyheti evangélicizáción *Péter Zoltán* szolgált.
- Április 10-én a Budavári Evangélikus Szabadegyetem vendége *Dr. Nagy Tamás* építész volt.
- Április 16-án a hajnali feltámadás istentiszteleten a kórust *Kertész Attila* helyettes karnagy vezette, felnőttként konfirmált *Fabó Levente* testvérünk.
- Április 20-án a Budai Egyházmegye közgyűlésén az esperesi jelentés megtárgyalása mellett az új gyülekezetek alapításának kérdése került még napirendre.
- Április 21-én az Északi Egyházkerület közgyűlésén a püspöki jelentést tárgyaltuk, valamint döntés született arról, hogy a budai régiókban a gyülekezeti szolgálatot erősíteni kell Gazdagréten, Farkasréten és a szentendrei szórványban.
- Április 25-én az Országos Esperesi Tanács ülésén *Bence Imre* beszélt a gyülekezetplántálás kérdéséről.
- Április 29-én a konfirmációi vizsgán 15 konfirmandus Ernst Lange *Kilenc kő* című mártírjátékának előadásával vallotta meg a hitét.
- Április 30-án két fiatal, *Demeter Barna* és *Neuberger Lilla* keresztségben és konfirmációi áldásban, 13 fiatal: *Bagarus Anna*, *Bakó Anna*, *Dobay Zsigmond*, *Dömötör Ninett*, *Heinczinger Bence*, *Kengyel Borbála*, *Kéry Lidia*, *Kovács Kende*, *Miklós Dóra*, *Néző Andrea*, *Ósapay Gergely*, *Roszik Ádám* és *Varga Huba* konfirmációi áldásban részesült. A konfirmandusokat *Sólyom Anikó* másodfelügyelő köszöntötte. A konfirmációi istentisztelet után kávézás volt a kápolnában, ahol a fiatalok átvehették az Egyházkerület ajándékát is.
- Május 1-jén a Madocsai család gödöllői telkén tartottunk gyülekezeti pikniket. Az 55 fős közösség együtt énekelt és együtt figyelt Isten igéjére, a kert árnyas fái között felállított kereszt tövében. Köszönjük a Madocsai család vendégszeretetét.
- A május 2-án megtartott presbiteri gyűlésen a hivatalos témák megtárgyalása után megtekintettük a terrortámadást elszennvedett kopt keresztyének hitvalló énekéről szóló felvételt, és beszélgettünk a mi hitünkéről és hitvallásos életünkéről.
- Május 6-án, az Országos Hittanversenyen részt vett a megyei fordulóban első helyen végzett csapatunk: *Béndek Anna*, *Farkas Bertalan*, *Réthelyi Klára* és *Schneller Borbála*. A csapatot elkísérte *Bencéné Horváth Noémi* hitoktatónk.
- Május 8-án a Szabadegyetem vendégeként *Dr. Ecsedi Zsuzsanna* zenetudós a reformáció egyházzenejéről tartott előadást.
- Május 24-28-ig a berlini Kirchentag rendezvény-sorozatán gyülekezetünk delegációja is ott volt.
- Május 27-én tartotta éves találkozóját a Sztello Gábor Ifjúságvédő Alapítvány, melynek tagja egyházközségünk részéről *Kövesy Emese*. Az emlékező közösség megkoszorúzta a templomunk falán lévő emléktáblát.
- Május 28-án istentisztelet keretében került sor a presbitérium által megalapított Mária Dorottya díj átadására, amelyben azok részesülhetnek, akik a gyülekezetünk életéért önkéntesként sokat fáradoztak. Presbitériumunk úgy döntött, hogy idén két poszthumusz díjat oszt ki. *Dr. Pócze Tibor* felügyelőnk és *Kun Gábor* gondnokunk díját özvegyeik vették át. Isten iránti hálával köszönjük meg testvéreink közöttünk végzett szolgálatát.

Budavári Hírmondó
 az Egyházközség tájékoztató hírlevele
 Olvasó-szerkesztő: Várad Adél
 Tördelés: Hegyi András
 Grafika: Czenzthe Anna
 Felelős kiadó: Bence Imre igazgató lelkész
 Nyomdai munkák: Rózsadomb Contact Kft.